

ΕΣΘΟΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΓΓΝΟ ΚΑΛΛΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΟ

ΥΤΟ πού θά σάς διηγηθώ έδώ, σν- νέθι στά παλαιά χρόνια, όταν οι ίση- ρέτες των ευγενών ήσαν πραγματικοί σκλάβοι.

Ή Ίνκελ, ή τροφός πού είχε έλ- δει στό άρχοντικό κτήμα άπό τη Σέθρ, καθόταν στό κατόφλι, κρα- τώντας τό μωρό στην άγκαλιά της και βρυσώνοντάς του. Ήταν μία μεγα- λώσωμη και γερή γυναίκα τού λαού και ή άναμική άρχόντισσα τήν είχε πάρει για νά δώσει στό μωρό της τό γάλα και τή δύναμη της ζωής, πού έ- λευαν άτ' αύτήν. Και τώρα, σιγά- σιγά ή σφογγή δύναμη της Έσθο- νης χωριάτισσα κηλίδος μέσα στό παιδί αυτό άφθονη, ζωοδότρια.

Τό μωρό βρυσζε άρρητη ώρα, Κατόταν ή Ίνκελ τό άπομάκρυνε σιγαλά άπό τό στήθος της, τό έβαλε στό γόνατό της και έκλεισε τό ποικάζιμό της. Και τότε άρχισε νά σκέπτεται.

Οι άρέντες της θέλειταν για μία βδομάδα σ' ένα γειτονικό κτήμα. Ήταν μόνη παιά κ' ελεύθερη. Και σκέπτονταν, σκέπτονταν τή δυστυ- χία της. Είχε κ' αύτή ένα παιδί, ένα μουρούδι, μά ή άρχόντισσα της είχε άπαγορεύσει νά βλέπει τό μωρό της. Τό μωρό της Ίνκελ ήταν μαζουρά άτ' τό κτήμα, τό είχαν δώσει σε μία φω- χική καλόθα, άσπου νά πάρη νά βρυσάνη τό παιδί τού άρέντη. Και ή Ίνκελ δέν μπορούσε νά τό ίδη τό μωρό της. Μία φορά μονάχι είχε πάει ίσαμ' έκει στό χωρά, με κίνδυνο νά τή μαστιγώσουν, τρέχοντας και σβίζοντας πίσω της φοβισμένα βλέματα, μήπως και τή παρονο- λουδούσαν. Καλέ Θεέ! Τί όρσια πού παίζανε τότε μαζύ με τό παιδί της! Δάσχηρα χαράς άνέβληξαν στό μάτια της Ίνκελ, όταν τό σκεφτόταν αύτά.

— Άν τό είχε και τώρα κοντά της, θά τό ξαναβρύνανε τό μωρό της.

— Τίω, έλα έδώ! φώναζε άξαφνα.

Ή Τίω, τό χωριστά μάς άλλης σκλάβας έκει μέσα, έτρεξε άμέσως.

— Τίω, τρέχη νά φου φέρις για μία στιγμή τό γουκα μου! Για μία στιγμή μονάχι, καταλάβαινες!

— Ναι, μά άν τό μάθαινε ή άρέν- τισσα;

— Ή άρέντισσα δέν είνε έδώ τώρα.

— Ναι, μά όταν γυρίση μπορεί κά- πους νά τής τό πη.

— Μη φοβάσαι, Θά τό πάρη στην κα- μαρούά μου μετεπί. Πήγαινε, Τίω, θά σου δώσω αύτή τήν καρτίτσα, νά...

Έσκάρφωσε τήν άσημεια χωριάτινη καρτίτσα άπ' τό ποικάζιμό της και ελεγε:

— Θά σου δώσω και νταντέλλες πού έχω, όταν θά πάς νά κοινο- νήσης στην έκκλησία. Έλα, πήγαινε τώρα.

Τό χωριστά δέν είνε τίποτε παιά. Έργιγε άμέσως. Σκαρφάλωσε σά γατίτσα άπάνω στον τοίχο τού κήπου και χάρηκε μέσα στό χωρά- φια. Ή Ίνκελ πήγε στην καμαρούά του μετεπί, άφρησε τό παιδί στό κρεββατάκι του, πού φοιούσνε άπό τό μετάξι και παραδόθηκε σέ σκέψεις.

— Άν τό παιδάκι της, τώρα πού θά τής τόφεραν, δέν δεχότανε νά βρυσάνη; — Άν έβλεπε τό μωρό τού χεϊλή και γυρίζε άλλου τό κεφα- λάκι του; — Ίσως τήν έπαυσε για ξένη παιά. Και ή ταραχή της με- γάλωνε όλοένα...

Ή Τίω άνοιξε άπόμυνη τήν πόρτα.

— Ίνκελ, πάρε τό παιδί σου!

— Άρτάζε τό μωρό άπό τό χρέμα τής μηρής κ' άρχισε νά τό ζου- νά, γυρίζοντας άπάνω-κάτω στό δωμάτι, σφίγγοντάς τό άπάνω στό στήθος της. Αισθανόταν μά άνάερωσθη χαρά, νοιώθοντας ζωντανό τό παιδάκι της στην άγκα- λιά της.

Μά έπειτα μία δδνηρή έκπληξίς ζωγραφί- στηκε στή μορφή της. Θεέ μου, τί έλαφρό πού είχε γίνει τό μωρό!

— Άρχισε νά τό ξετιλίγη νερούά, με πε- ρετό, με παρόπινο, σχεδόν κλαίοντας.

— Κακόμοιρο, κακόμοιρο!.., και τό ποικάζι- μό του τό έχουν άπάλτο και άμάλωτο... Έχει μία βδομάδα νά ίδη τό νερό...

— Έγδινε τό μωρό και άρχισε νά τό έξετά- ζη. Πίσω άπό τό γόνατο έκείνηε μία μελα- νάδα.

— Θεέ μου! Μα τό χτυπούσαν λοιπόν τό παιδί; Ή τάρησαν νά πείη και νά χτυπήσει... Τί άδύνατα πού είνε τά μπρατσάκια του! Τό άφρησε νησικό!..

Γύμνωσε τό στήθος της για νά τό βρυσάνη, τρέμοντας μήν άρνηθή τή ροή της.

Τό μωρό τήν κούταζε με ύψος σοβαρό και έκπληκτο. Ήταν σν- νησιμένο νά μένη μονάχι, νά κιντάξη πρós τό ταβάνι, νά φωνάζη χωρίς κινείε ν' άποκρινόται στις φωνές του. Δέν καταλάβαινε παιά τίποτε... Άρχισε νά κουνά τό κεφάλι του δεξιά κ' άριστερά και στό τέλος τή χεϊλή του έκλεισαν.

— Δέν θέλει νά βρυσάνη. Θεέ μου! δέν με θέλει τό παιδί μου! Μήπως τό έμποδίζει αυτό τό σάλι πού φουό; Νά τό βγάλω; Νά, με άναγνωρίζει τώρα τό μωρό μου; Θέλει νά τό κουνήσω έτσι, σαν νάμια καθάρι άπό άλογο. Έτσι χότ, χότ!.. Κρίμα, άνώφευε τό χροένιο τό παιδί μου, δέν με θέλει!

— Όλα τά κακάμια της Ίνκελ δέν κατόφθονε νά διασκεδάσουν τό μωρό. Και άπελπισμένη, άρχισε τότε νά κλαίη με λυγμούς. Άξα- φνα μία σκέψη της κατέβηκε:

— Έννοια σου, άγόρι μου, τού φώναζε, κ' ή μητερούλα σου θά σε ντίση με μετάξι, με νταντέλλες...

Αύτή ή σκέψη τήν χωροήσνε. Άρχισε νά γάχη στα σφρατρία, νά βρυσάνη τά φρεματάκια τού άρεντόπουλου. Έντινε τό παιδί με χαρά, με γάδια. Κανείς δέν άβλεπε πός αύτό τό μωρό, τό ντυμένο μέσ' στό μετάξι. Ήταν μιάς σκλάβας. Έβλεπε τότε τό παιδί της δίπλα στό παιδί της άρχόντισσας κ' άρχισε νά τό συγκρίνη. Καμιά διαφορά! Ήταν ό- λούδια... Και φίλησε τό παιδί της λέγοντας:

— Καλήμερα σας, μικρό άρέντη!..

Τί θά έκανε τώρα; Θά τό ξετίνηε τό μωρό; — Όχι, δέν μπορούσε νά τό κύνη παιά αύτό. Και μία καινούργια ιδέα πήρνε μέσα στό μυαλό της. Γιατί τάχα τό ένα παιδί νά πλαγιάη μέσα στό κορβέλια και τό άλλο μέσ' στό μετάξι; Ποτέ άλλοτε δέν είχε σκεφθή τέτοια πράγματα και τό κεφάλι της γύ- ριζε...

Στεκότανε έκει, όρθια, και παρατηρού- σε τά δύο παιδιά, με τά μάτια άκίνητα, βγαλμένα σχεδόν άπό τίς κόγχες τους. Συλλογιζότανε τό μέλλον τού παιδιού της και τόβλεπε σκοτεινό, σαν τό μέλλον ενός δούλου. Για τόν έαυτό της δέν ήθελε τί- ποτε, θά μπορούσε νά γίνη κλωστοσοκούρι τού καθενός, μά για τό γυρό της ποθούσε μία καλύτερη τύχη.

Και τότε άξαφνα άρταζε τό άρεντό- πουλο άτ' τό κρεββατάκι του και άρχισε νά τό γύνη, άμειλιχτή, με βίαση, χωρίς νά τή συγκρατούν τά κλάματα του. Τόβδω- σε και έπειτα τό τόλιζε μέσα στό κορβέλια τού δικού της παιδιού και ό γυρό της και ήρεσως χωροήσθη έντινε άξαφνα άγριως και άσυ- κλητως. Χαϊρότανε πού έβλεπε έτσι παιτινωμένο τό άρχοντοπούλο. Και λόγια άισχρά, λόγια πού τότε άλλοτε δέν είχε ξεστομίσει, έδγαί- ναν τώρα άπό τή χεϊλή της...

— Άξαφνα ή Τίω όρμησε μέσα στό δωμάτι, κατάχλωμη, με τόν ιδρωτά τού τρόμου στό πρόσωπο:

— Έρχετα, φώναζε. Έρχετα ή άρχόντισσα!..

Τό μυαλό της Ίνκελ φοβίστηκε άξαφνα, σάμπως νά τής είχαν χυσει ένα κουβά ζουνο νερό.

— Θά σου πακίσουν τό πλεονά τώρα. Ίνκελ! Ξαναείπε με πα- διάτιχη κακεντρέχεια ή μικρή.

Ή Ίνκελ είχε πέσει άπάνω στό κρεββάτι, τυλιγέ και κωφή σέ ό, τι ήνε περιστοιχίσε. Με τά μάτια μισόκλειστα, με τούς θρόύβους τού ιδρωτά σαν μαζωγμένα στό μέτωπο, φωνότανε σαν νά πάλενε μόνη με τόν έαυτό ης.

— Κάνε γυρίσμο! Ξαναφώναζε ή Τίω. Ή άρχόντισσα έρχετα!..

Ή Ίνκελ ανορθήκε άπότομα. Μέσα σε λίγες στιγμές έντισε έντελώς τό άρχοντοπούλο με τά κορβέλια και τό δικό της τό μωρό, τό ντυμένο παιά με τά μεταξωτά ροιζαλάκια, τόβλεπε στη θεία έκείνη. Πήγε βίστερα τό άρχον- τοπούλο στην άγκαλιά της και ζάρωσε σε μία γωνιά.

— Άς έρθη ή άρχόντισσα, είτε άργά, με ήρεμη φωνή, άς έρθη!.. Θά με χτυπήσει, τό ξερω, κ' άθ με πετάξη στους δοκούς. Άς με χτυπήσει, ας με δώσει!.. Τό παιδί μου θά ζήσει εντινωμένο. Κ' αύτό έδώ; Τ' άρχοντό- πουλο; Θά τό σφίξω στους λόκους!..

